

ПРОЄКТ

Затверджено рішенням
Арцизької міської ради
від _____ № _____

СТАТУТ

Арцизької міської територіальної громади

м. Арциз 2024

ПРЕАМБУЛА

Арцизька міська рада Болградського району Одеської області як повноважний представник Арцизької міської територіальної громади, до якої входять населені пункти: місто Арциз та 12 сіл: Виноградівка, Плоцьк, Главані, Делень, Новоселівка, Задунаївка, Кам'янське, Надєждівка, Нова Іванівка, Прямобалка, Холмське, Новохолмське, констатує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, усвідомлюючи свою відповідальність перед жителями Арцизької міської територіальної громади, враховуючи історичні, національно-культурні та соціально-економічні традиції місцевого самоврядування в територіальній громаді, керуючись Конституцією України, Європейською Хартією місцевого самоврядування, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законодавчими актами України, **затверджує цей Статут.**

РОЗДІЛ І.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 1.

Адміністративним центром Арцизької міської територіальної громади є місто Арциз, в якому розташовані адміністративні будівлі, в яких здійснюють свої повноваження Арцизька міська рада та її виконавчі органи.

Жителям всіх населених пунктів громади мають бути забезпечені максимально зручні умови для відвідування адміністративного центру громади.

Стаття 2.

Територіальна громада має єдиний представницький орган – Арцизьку міську раду (далі - Рада).

Стаття 3.

Офіційною символікою є прапор та герб, що відображають історичні, культурні, духовні особливості та традиції територіальної громади.

На адміністративних будівлях Арцизької міської територіальної громади вивішується Державний прапор України.

Стаття 4.

Громадянам України, які мають видатні заслуги перед територіальною громадою, за рішенням Ради може бути присвоєно звання «Почесний громадянин Арцизької міської територіальної громади».

Звання «Почесний громадянин Арцизької міської територіальної громади» є найвищою відзнакою територіальної громади, яке присвоюється громадянам України та інших держав, які своєю професійною та громадською діяльністю зробили вагомий внесок

у розвиток Арцизької міської територіальної громади, що сприяло піднесенню її авторитету на місцевому, державному або міжнародному рівні.

Звання «Почесний громадянин Арцизької міської територіальної громади» може бути присвоєно особам помертньо за особисту мужність і героїзм, виявлені ними при захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України

Підстави та порядок присвоєння, права, пільги й обов'язки осіб, відзначених званням «Почесний громадянин Арцизької міської територіальної громади», визначаються Положенням про присвоєння звання «Почесний громадянин Арцизької міської територіальної громади», яке затверджене рішенням Ради.

РОЗДІЛ II.

МЕЖІ ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ ТА ЇЇ ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ В МЕЖАХ РАЙОНУ, ОБЛАСТІ

Стаття 5.

Арцизька міська територіальна громада утворена згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 р. №720-р «Про утворення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області», до складу якої увійшли місто Арциз та 12 сіл: Виноградівка, Плоцьк, Главані, Делень, Новоселівка, Задунаївка, Кам'янське, Надєждівка, Нова Іванівка, Прямобалка, Холмське, Новохолмське. Утворено 9 старостинських округів. Загальна площа громади становить 761,56 км².

За результатами місцевих виборів, які відбулися 25 жовтня 2020 року, Арцизька міська територіальна громада розпочала свою діяльність з 20 листопада 2020 року.

Територія Арцизької міської територіальної громади є нерозривною, її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися.

Стаття 6. Утворення функціональних зон

Рішенням ради за погодженням із жителями населених пунктів громади на її території можуть утворюватися функціональні зони - територіальні зони зі спеціальним статусом (історико-заповідні, лісопаркові, промислові тощо). Відповідне подання (пропозицію) вносять до ради міський голова, депутати ради, виконавчий комітет ради або жителі територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.

Стаття 7. Найменування та перейменування населених пунктів, територіальних об'єктів громади

Найменування та перейменування населених пунктів громади, їх ліквідація як поселень, віднесення до окремих категорій населених пунктів, здійснюється відповідно до законодавства України.

Найменування та перейменування територіальних об'єктів громади - територіальних зон зі спеціальним статусом, вулиць, проспектів, бульварів, провулків, майданів (площ), мостів, парків, скверів тощо – здійснюються радою з врахуванням думки жителів територіальної громади чи жителів відповідної територіальної громади.

Перейменування територіальних об'єктів громади здійснюється, як правило, у випадках відновлення їхніх історичних назв, історичної справедливості та відповідно до

вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

Присвоєння територіальним об'єктам громади імен з метою увічнення пам'яті видатних історичних, державних, військових діячів України та громади, видатних діячів науки і культури, діяльність яких сприяла прогресу людства, утвердженню загальнолюдських цінностей здійснюється з урахуванням думки жителів відповідної територіальної одиниці громади.

При прийнятті рішень радою щодо увічнення пам'яті історичних осіб та подій пріоритет надається тим з них, які пов'язані з населеними пунктами громади та Одеською областю.

Назви територіальним об'єктам територіальної громади присвоюються українською мовою з дотриманням норм українського правопису.

РОЗДІЛ III. ПЛАНУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 8. Принципи сталого розвитку територіальної громади

Стратегія та основні напрями розвитку територіальної громади базуються на концепції сталого розвитку усіх сфер соціально-економічного, політичного та культурного життя територіальної громади.

Сталий розвиток територіальної громади ґрунтується на таких принципах:

- підвищення та вирівнювання якості життя жителів громади усіх населених пунктів, що входять в територіальну громаду на умовах забезпечення високих соціальних стандартів;
- гендерна рівність;
- стабілізація і покращання економічної, соціальної, екологічної ситуації на території громади;
- розробка та запровадження механізмів пом'якшення кризи та впливу економічної кон'юнктури на розвиток територіальної громади;
- оперативне і адекватне реагування на виникнення елементів соціальної кризи;
- забезпечення участі жителів громади у процесах місцевого, регіонального та державного планування;
- збільшення можливостей вирішення місцевих проблем шляхом раціонального поєднання механізмів централізації і децентралізації, процесів прийняття та виконання рішень;
- пристосування соціальної інфраструктури та системи комунального господарства до ринкових умов, запровадження сучасних механізмів управління та розвитку об'єктів комунальної власності;
- запровадження сучасних механізмів фінансового менеджменту;
- застосування сучасних підходів у здійсненні соціального захисту жителів громади;
- розробка і реалізація перспективних планів розвитку територіальної громади;
- розбудова на території громади сучасної інформаційної інфраструктури, впорядкування системи інформаційних потоків;

- встановлення тісних ділових та культурних стосунків з іншими громадами, зарубіжними муніципальними утвореннями, використання досвіду партнерів та здійснення спільних проєктів.

Стаття 9. Система сталого розвитку територіальної громади

Сталий розвиток територіальної громади забезпечується шляхом розробки та реалізації Стратегії розвитку, а також Програми економічного-соціального розвитку та інших цільових програм при максимально широкій участі жителів громади.

Рада приймає Стратегію розвитку, працює над її впровадженням, проводить постійний моніторинг її виконання та, за необхідності, вносить правки відповідно до потреб територіальної громади.

Виконавчі органи Ради, інші місцеві суб'єкти у своїй діяльності реалізують основні напрямки Стратегії розвитку, програм та планів соціально-економічного та культурного розвитку.

Підходи до управління об'єктами комунальної власності також ґрунтуються на принципах системи сталого розвитку і спрямовані на реалізацію основних повсякденних та стратегічних завдань його розвитку в усіх сферах соціально-економічного, політичного та культурного життя.

Одним із ключових підходів у системі сталого розвитку є виявлення та розв'язання пріоритетних соціальних проблем з максимально раціональним використанням наявних ресурсів, додатковим залученням зовнішніх та генеруванням внутрішніх ресурсів територіальної громади.

Стаття 10. Стратегія сталого розвитку територіальної громади

Сталий розвиток територіальної громади забезпечується розробкою і реалізацією Стратегії розвитку (далі – Стратегії розвитку), яку затверджує Рада. Стратегія розвитку поєднує в собі інтереси територіальної громади з інтересами Одеської області та держави.

Стратегія розвитку – це документально зафіксований проєкт перспективних напрямів, пріоритетів, цілей, завдань соціально-економічного та культурного розвитку територіальної громади, яка визначає можливий сценарій цього розвитку на середньострокову (5 років) та довгострокову (10 років) перспективу, а також система комплексних заходів, які забезпечують досягнення головної мети та завдань місцевого розвитку на перспективу.

Головною метою Стратегії розвитку є підвищення добробуту та якості життя територіальної громади. Досягнення цієї мети забезпечується відповідно до міжнародних стандартів і напрямків сталого розвитку людських поселень: забезпеченням належного рівня екологічної безпеки; підвищенням зайнятості; покращенням економічної ситуації; підвищенням привабливості як сприятливого місця для життя, роботи та відпочинку; розвитком регіонального партнерства; зміцненням основ місцевої демократії.

За пів року до закінчення терміну, на який розроблялась діюча Стратегія розвитку, Рада розпочинає процес розробки нового документу.

З метою реалізації Стратегії розвитку розробляються і виконуються щорічні плани соціально-економічного розвитку, цільові та комплексні програми, які затверджує Рада.

Стаття 11. Складові планування розвитку територіальної громади

Планування розвитку громади передбачає:

1) аналіз соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів за попередній і поточний роки, визначення основних тенденцій розвитку, їх узгодження з загальнодержавними та регіональними тенденціями розвитку;

2) визначення основних проблем розвитку економіки громади, її соціальної сфери, культурного та інших сфер розвитку;

3) оцінку стану використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу громади, визначення резервів такого потенціалу;

4) визначення пріоритетних цілей та напрямів розвитку громади на плановий період та шляхи розв'язання основних соціальних, економічних, культурних та інших проблем територіальної громади;

5) постановку завдань з досягнення визначених цілей, встановлення термінів їхнього виконання у прив'язці до фінансових та інших ресурсів громади.

РОЗДІЛ IV.

ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ, ГАРАНТІЇ ЖИТЕЛІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ. УЧАСТЬ ЖИТЕЛІВ ГРОМАДИ У ЗДІЙСНЕННІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 12. Права жителів територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення

Права жителів територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення, гарантовані Конституцією та законами України, не можуть бути обмежені.

Процедури та правила, передбачені цим Статутом, прийняті виключно з метою встановлення загальних, чітких, недискримінаційних і прозорих механізмів реалізації права участі жителів громади у вирішенні питань місцевого значення, забезпечення балансу приватних та публічних інтересів у громаді.

При вирішенні питань місцевого значення жителі територіальної громади мають право:

1) подавати індивідуальні та колективні звернення органам і посадовим особам місцевого самоврядування, одержувати на них відповіді у встановлені законодавством строки;

2) бути включеними у встановленому порядку до складу консультативно-дорадчих органів при Арцизькій міській раді та її виконавчих органах;

3) одержувати повну і достовірну інформацію про діяльність Ради, міського голови, виконавчих органів Ради та їх посадових осіб у спосіб, передбачений законодавством та іншими нормативно-правовими актами;

4) одержувати копії актів Ради, міського голови, виконавчих органів Ради та їх посадових осіб у порядку, визначеному законодавством;

5) брати участь у здійсненні контролю, в тому числі, через контрольно-наглядові органи, за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій у порядку й у формах, встановлених законодавством України;

б) брати участь у створенні та діяльності органів самоорганізації населення;

7) брати участь у розподілі частини видатків місцевого бюджету через механізм громадського бюджету/бюджету участі Арцизької міської ради;

8) бути присутніми на засіданнях Ради, її постійних комісій, виконавчого комітету в порядку, встановленому цим Статутом, регламентами Ради та її виконавчого комітету;

9) на виступ на пленарному засіданні Ради, засіданні постійної комісії у порядку, встановленому Радою, на засіданні виконавчого комітету в порядку, встановленому виконавчим комітетом;

10) на особистий прийом депутатами Ради, міським головою, іншими посадовими особами органів місцевого самоврядування;

11) на ознайомлення з проектами актів органів місцевого самоврядування;

12) на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;

13) брати участь у реалізації форм участі територіальної громади в місцевому самоврядуванні, визначених цим Статутом, а також іншими рішеннями Ради;

14) користуватися іншими правами, передбаченими Конституцією та актами законодавства України.

Права жителів територіальної громади в частині, що не суперечить Конституції та законам України, цьому Статуту, поширюються також на іноземців, осіб без громадянства та інших осіб, які на законних підставах проживають (перебувають) у межах територіальної громади.

Стаття 13. Обов'язки жителів територіальної громади

Жителі територіальної громади зобов'язані:

1) Проявляти повагу до гідності кожної людини, вірувань, традицій, історії, національної та/або етнічної самобутності осіб та/або груп осіб, сприяти забезпеченню рівності інших прав і свобод осіб та/або груп осіб, які проживають чи на інших законних підставах перебувають у межах Арцизької міської територіальної громади;

2) Утримуватись від будь-яких форм дискримінації, у тому числі, але не виключно, ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

3) Шанобливо ставитись до традицій, звичаїв територіальної громади, її самобутності, історії та культури;

4) Сприяти сталому розвитку територіальної громади та її населених пунктів;

5) Шанобливо та ощадливо ставитися до майна, коштів, землі, зелених насаджень, довкілля, природних ресурсів територіальної громади, а також об'єктів спільної власності;

6) Поважати символіку територіальної громади і використовувати її тільки відповідно до призначення;

7) Реалізовувати свої права, свободи та законні інтереси з повагою до прав жителів територіальної громади та інших осіб, які на законних підставах проживають (перебувають) у межах територіальної громади, до інтересів держави та територіальної громади.

Обов'язки жителів територіальної громади в частині, що не суперечить Конституції та законам України, цьому Статуту, поширюються також на іноземців, осіб без громадянства та інших осіб, які проживають (перебувають) у межах територіальної громади.

Усі, хто проживає або перебуває на території громади, зобов'язані поважати права і свободи жителів територіальної громади. Особи, винні у порушенні відповідних прав і свобод, притягуються до відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 14. Гарантії прав жителів територіальної громади

Рада, її депутати, виконавчі органи та посадові особи забезпечують реалізацію прав та законних інтересів жителів територіальної громади у межах, визначених Конституцією та законами України.

Жителям територіальної громади гарантується право на участь у вирішенні всіх питань місцевого значення, віднесених до відання територіальної громади та її органів, у порядку і формах, визначених Конституцією та актами законодавства України, цим Статутом та іншими рішеннями Ради.

Захист та реалізація прав і свобод людини та громадянина, які закріплені в Конституції та законах України, визначають зміст і спрямованість діяльності органів місцевого самоврядування територіальної громади.

Органи місцевого самоврядування та їх посадові особи у своїй діяльності зобов'язані надавати пріоритетне значення служінню інтересам територіальної громади та забезпеченню усім її жителям реальної можливості реалізувати їх права.

Рішення та дії органів і посадових осіб місцевого самоврядування не можуть обмежувати встановлених Конституцією та законами України прав і свобод людини та громадянина.

Реалізація жителями територіальної громади своїх прав, свобод та законних інтересів не повинна призводити до порушення прав і свобод інших осіб, а також інтересів територіальної громади, суспільства чи держави у цілому.

РОЗДІЛ V.

ВІДКРИТІСТЬ ТА ПРОЗОРИСТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 15. Загальні засади

Уся інформація, що знаходиться у володінні органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади, є відкритою, крім випадків, передбачених законом.

Право на доступ до цієї інформації гарантується обов'язком органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади надавати за запитами та оприлюднювати її, забезпечувати безперешкодний доступ до засідань Ради, виконавчого комітету Ради, депутатських комісій Ради, крім випадків, передбачених законами України.

Обмеження доступу до публічної інформації, у тому числі до засідань колегіальних органів, здійснюється тільки в порядку, передбаченому законодавством.

Жителі територіальної громади можуть здійснювати громадський контроль за дотриманням прав на доступ до публічної інформації шляхом проведення громадської

експертизи в порядку, передбаченому Статутом чи іншим способом, що не суперечить вимогам законодавства.

Стаття 16. Офіційний веб-сайт Арцизької міської ради

З метою застосування сучасних інформаційних технологій у системі управління громадою, задоволення потреб населення, підприємств, установ, організацій у громаді та за її межами в об'єктивній, повній інформації про різні сфери суспільного життя, зміцнення міжнародних зв'язків, забезпечення принципів відкритості та прозорості діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування, задоволення конституційних прав громадян на інформацію, Арцизька міська рада створює і підтримує офіційний веб-сайт Арцизької міської ради.

Стаття 17. Інформація, що розміщується на офіційному веб-сайті Арцизької міської ради

На офіційному веб-сайті Арцизької міської ради в мережі Інтернет обов'язково оприлюднюється:

1) інформація про організаційну структуру, функції, повноваження, основні завдання, напрями діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади, інформація про нормативно-правові засади діяльності;

2) нормативно-правові акти, акти індивідуальної дії (крім внутрішньо-організаційних), прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування із зазначенням дати їх прийняття, оприлюднення, набуття і втрати чинності, дати внесення змін, набуття і втрати чинності такими змінами. З метою надання якнайширшого доступу до текстів таких актів створюється спеціальна пошукова система, що дозволяє пошук за датою, номером чи іншими реквізитами, по контексту та за іншими критеріями;

3) проекти рішень органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Оприлюднення проектів на офіційному веб-сайті не позбавляє обов'язку виносити їх на консультації з громадськістю у випадку, коли проведення консультацій є обов'язковим відповідно до вимог цього Статуту;

4) інформація про міського голову, його заступників, секретаря міської ради, депутатів міської ради, членів виконавчого комітету, керівників виконавчих органів, яка включає біографічні довідки, час, дні і місце проведення особистого прийому, контакти для листування та телефонного зв'язку;

5) інформація про систему обліку, види інформації, якою володіють органи та посадові особи місцевого самоврядування;

6) перелік наборів даних, що оприлюднюються у формі відкритих даних;

7) інформація про механізми чи процедури, за допомогою яких жителі територіальної громади можуть представляти свої інтереси або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, контролювати їх діяльність (зокрема для цього створюється спеціальний підрозділ "Громадська участь");

8) письмові звіти міського голови, виконавчих органів міської ради, депутатів міської ради, керівників комунальних підприємств, установ, організацій, рішення органів та

посадових осіб, прийняті за результатами звітування, а також відеозаписи публічних звітувань (за їх наявності);

9) дати, місце і порядок денний засідань Арцизької міської ради, її органів, виконавчого комітету, графік проведення та порядок денний засідань постійних комісій, наглядових рад комунальних підприємств, громадських рад, робочих груп та інших дорадчих чи допоміжних органів, створених при органах чи посадових особах місцевого самоврядування;

10) протоколи засідань Арцизької міської ради та її виконавчого комітету, результати голосування під час прийняття ними рішень, архів онлайн-трансляцій таких засідань (за їх наявності), протоколи засідань постійних і тимчасових депутатських комісій, громадських рад, наглядових рад комунальних підприємств, робочих груп та інших дорадчих чи допоміжних органів, створених при органах чи посадових особах місцевого самоврядування (якщо протоколи містять інформацію, що відповідно до законодавства може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, то ця частина інформації вилучається, а протокол все одно оприлюднюється);

11) довідник комунальних підприємств, установ (закладів) та організацій, у тому числі їх контактів та адрес;

12) звіт про використання бюджетних коштів, виконання бюджету;

13) річні плани закупівель;

14) розклад роботи та графік прийому громадян;

15) генеральний план та детальні плани територій;

16) містобудівна документація;

17) перелік об'єктів комунальної власності, що передані в оренду чи інше право користування (включно з даними про умови передачі об'єктів в оренду);

18) інформація про землі запасу громади та майнові об'єкти (приміщення) комунальної форми власності, які можуть бути передані в користування;

19) перелік суб'єктів господарювання комунальної власності;

20) фінансова звітність суб'єктів господарювання комунальної власності;

21) перелік земельних ділянок, що пропонуються для здійснення забудови;

22) інвестиційні паспорти;

23) інша інформація, порядок обов'язкового оприлюднення якої встановлений законом, Статутом чи рішеннями органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 18. Загальні вимоги до функціонування офіційного веб-сайту Арцизької міської ради

Інформація на офіційному веб-сайті Арцизької міської ради в мережі Інтернет розміщується українською мовою, а також може бути доступна іноземними мовами.

Функціонування офіційного веб-сайту Арцизької міської ради передбачає технічну можливість користувачам мережі Інтернет у будь-який час доби переглядати, поширювати, копіювати (зберігати) і роздруковувати інформацію, що на ньому є, брати участь у інтерактивних опитуваннях, робити дописи, коментарі, ініціювати електронні петиції або ставити під ними підпис, надсилати електронну пошту, подавати електронні звернення (пропозиції, заяви, скарги), запити на інформацію, тощо.

Відносини, що виникають при реалізації принципу інформаційної відкритості місцевого самоврядування, регулюються Конституцією, законами України «Про звернення громадян», «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про основи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», іншими законодавчими актами, цим Статутом.

Проекти актів Арцизької міської ради та її органів, порядок денний їх засідань, а також ухвалені акти, публікуються на офіційному веб-сайті Арцизької міської ради.

При розміщенні на офіційному веб-сайті Арцизької міської ради проектів актів вказується перелік місць, де зберігаються його зареєстровані екземпляри з вказівкою часу, коли з ними можуть ознайомитися жителі територіальної громади.

Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування або їх окремі положення, які містять державну таємницю або іншу захищену законом інформацію, оприлюднюються відповідно до чинного законодавства.

Екземпляри бюджету, плани витрат бюджетних коштів, фінансові звіти, акти аудиту, програми економічного і соціального розвитку територіальної громади, рішення Арцизької міської ради та її органів як на стадії підготовки, так і після їхнього прийняття, розпорядження Арцизького міського голови (крім внутрішньо-організаційних) є документами публічного характеру і повинні бути відкритими для доступу широкої громадськості у відповідних установах.

Нормативно-правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, що визначають права та обов'язки жителів територіальної громади, не оприлюднені і не доведені до відома населення у порядку, передбаченому чинним законодавством України та цим Статутом, вважаються нечинними.

Якщо акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування стосуються прав та обов'язків однієї особи або визначеного кола осіб, цим особам за їх запитом безоплатно надаються засвідчені копії зазначених актів у кількості не більше двох примірників. В іншому разі за надання копій актів місцевого самоврядування може справлятися плата у розмірі, що не перевищує витрат на виготовлення таких копій.

Офіційна публікація актів Арцизької міської ради та її органів повинна включати: назву акту, номер, дату, повний текст, включаючи додатки (якщо вони є). У виняткових випадках при великому обсязі акту він може офіційно публікуватися в засобах масової інформації по частинах і з розривом у часі.

Всі нормативно-правові акти Арцизької міської ради існують в електронному вигляді для можливості використання їх. Бази даних електронних копій нормативно-правових актів Арцизької міської ради мають безкоштовний та безперешкодний доступ через мережу Інтернет.

Службові адреси та службові телефони посадовців місцевого самоврядування публікуються та оновлюються на веб-сайті Арцизької міської ради не рідше одного разу на рік.

Засідання Арцизької міської ради та її виконавчого комітету є відкритими. Проведення закритого засідання допускається лише для розгляду відповідно до закону

окремо визначених питань в інтересах нерозголошення конфіденційної інформації про особу, державну чи іншу таємницю, що охороняється законом.

В такому випадку лише ці питання включаються до порядку денного закритого пленарного засідання, виступають предметом обговорення та підставою прийняття рішення. Рішення, прийняті Арцизькою міською радою, її виконавчим комітетом на закритому засіданні з питань, що не становлять державної або іншої охоронюваної законом таємниці, вважаються нечинними.

Жителі територіальної громади мають право бути присутніми на відкритих засіданнях Арцизької міської ради та виконкому при обговоренні питань у зв'язку з розробкою планів соціально-економічного розвитку, проекту бюджету, проектів програм та інших рішень, що представляють суспільний інтерес, а також при розгляді питань, що стосуються особисто цих осіб.

Особи, присутні на засіданнях Арцизької міської ради або виконкому, повинні утримуватись від публічних проявів свого ставлення до того, що відбувається на засіданні, і не порушувати порядок ведення засідання.

РОЗДІЛ VI.

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ

Стаття 19. Взаємовідносини Арцизької міської ради та її посадових осіб з інститутами громадянського суспільства

Під інститутами громадянського суспільства розуміються: громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші непідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства.

Взаємовідносини органів місцевого самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб з інститутами громадянського суспільства здійснюються шляхом:

- 1) сприяння діяльності будь-яким законно сформованим інститутам громадянського суспільства, розширення їх повноважень щодо участі у вирішенні питань місцевого значення;
- 2) неупередженій та однаковій підтримці законної діяльності усіх інститутів громадянського суспільства, що зареєстровані чи на інших законних підставах діють у межах Арцизької міської територіальної громади;
- 3) залучення громадськості до процесу підготовки проекту місцевого бюджету, контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, комунальних підприємств, закладів, установ та організацій;
- 4) забезпечення доступу будь-яких осіб, що на законних підставах перебувають у межах Арцизької міської територіальної громади, до консультацій та правової допомоги (у тому числі безоплатної) з питань порядку створення і діяльності інститутів громадянського суспільства;
- 5) стимулювання волонтерської діяльності.

Порядок взаємовідносин органів Арцизької міської ради із політичними партіями, органами виконавчої влади та іншими суб'єктами владних повноважень не є предметом

регулювання цього Статуту та визначається Конституцією та актами законодавства України.

Стаття 20. Взаємовідносини територіальної громади з іншими територіальними громадами

Взаємовідносини Арцизької міської територіальної громади, її органів і посадових осіб з іншими територіальними громадами, їхніми органами і посадовими особами здійснюються на принципах добросусідства, партнерства та взаємної вигоди.

З метою налагодження взаємовідносин, реалізації спільних проєктів між територіальною громадою та іншими територіальними громадами можуть укладатися відповідні договори, меморандуми, угоди тощо.

Співробітництво територіальних громад здійснюється у порядку, визначеному законодавством України.

Територіальна громада може об'єднуватися з іншими територіальними громадами в порядку, визначеному законом.

Стаття 21. Участь в асоційованих організаціях і міжнародна співпраця

Органи місцевого самоврядування територіальної громади з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів територіальної громади можуть об'єднуватися в асоціації органів місцевого самоврядування та їх добровільні об'єднання.

Асоціаціям та іншим добровільним об'єднанням органів місцевого самоврядування не можуть передаватися владні повноваження органів місцевого самоврядування територіальної громади.

Органи місцевого самоврядування в інтересах територіальної громади можуть брати участь у міжмуніципальній, транскордонній та міжнародній співпраці, організувати співробітництво з міжнародними організаціями у різних сферах суспільного життя.

Співпраця територіальної громади з іншими територіальними громадами, асоціаціями органів місцевого самоврядування та їх добровільними об'єднаннями, міжнародними організаціями тощо реалізовується через обмін офіційними делегаціями, проведення спільних заходів, реалізацію спільних проєктів, а також іншими, передбаченими актами законодавства України способами.

РОЗДІЛ VII.

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ЇЇ ПОСАДОВИХ ОСІБ

Стаття 22. Форми безпосередньої участі жителів громади у місцевому самоврядуванні

Право жителів громади брати безпосередню участь у здійсненні місцевого самоврядування може бути реалізовано у наступних формах:

- місцеві вибори;
- місцевий референдум;

- консультативні опитування;
- консультації з громадськістю;
- загальні збори (конференції) громадян за місцем проживання;
- індивідуальні та колективні звернення (петиції) громадян до органів і посадових осіб місцевого самоврядування;
- громадські слухання;
- місцеві ініціативи;
- громадська експертиза;
- участь у роботі органів місцевого самоврядування і роботі на виборних посадах місцевого самоврядування;
- участь у створенні і діяльності органів самоорганізації населення;
- участь у роботі колегіальних органів, робочих груп, комісій, які створюються при органах місцевого самоврядування;
- участь у роботі громадських рад, громадських колегій та інших консультативно-дорадчих органів при органах та посадових особах місцевого самоврядування;
- участь у роботі наглядових рад комунальних підприємств;
- інші не заборонені законом види і форми громадської участі, передбачені чинним законодавством України, цим Статутом та нормативно-правовими актами селищної ради.

Стаття 23. Місцеві вибори та місцевий референдум

Основні засади, організація і порядок проведення місцевого референдуму та місцевих виборів визначаються законами України

Стаття 24. Участь жителів громади у місцевому самоврядуванні через створення і діяльність органів самоорганізації населення

Органи самоорганізації населення - представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення завдань, передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення».

Органи самоорганізації населення створюються для вирішення таких завдань:

- 1) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;
- 2) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;
- 3) участі в реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

Органи самоорганізації населення сприяють створенню умов для реалізації кожним жителем громади його невід'ємного права на участь у місцевому самоврядуванні та функціонують у взаємодії з громадою, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, політичними партіями, а також розташованими на відповідній території підприємствами, установами, організаціями.

Для виконання завдань та реалізації повноважень органи самоорганізації населення здійснюють такі функції, як залучення жителів громади до самостійного вирішення питань

місцевого значення, сприяння забезпеченню комплексного розвитку території, сприяння залученню додаткових місцевих ресурсів.

До системи органів самоорганізації населення територіальної громади входять:

- сільські, селищні комітети;
- комітети мікрорайонів;
- вуличні, квартальні, будинкові комітети.

Рішення про утворення органу самоорганізації населення приймаються загальними зборами громадян, які проживають на відповідній території громади.

Територія, в межах якої діє орган самоорганізації населення, закріплюється рішенням відповідної Ради і має відповідати території проживання жителів територіальної громади, які утворили цей орган.

Облік органів самоорганізації населення здійснюється виконавчими органами Ради.

Персональний склад органу самоорганізації населення визначається загальними зборами.

Правовий статус, порядок створення та діяльності органів самоорганізації населення визначаються Законом України «Про органи самоорганізації населення», іншими законами та нормативними актами.

За рішенням виконавчого комітету, яке приймається на пропозицію жителів відповідної території, вибори органів самоорганізації населення можуть проводитись на основі загального, прямого виборчого права при таємному голосуванні.

За рішенням Ради витрати, пов'язані з підготовкою та проведенням виборів органів самоорганізації населення, проводяться за рахунок місцевого бюджету.

Підготовка та проведення виборів органів самоорганізації населення здійснюється відкрито і гласно.

Результати виборів оприлюднюються в місцевих засобах масової інформації.

Рада відповідно до закону може наділяти органи самоорганізації населення частиною своїх власних повноважень з одночасною передачею відповідних фінансів і майна, необхідних для здійснення цих повноважень, та здійснює контроль за реалізацією переданих повноважень і використанням наданих фінансів і майна.

16. Фінансовою основою діяльності органу самоорганізації населення є кошти місцевого бюджету, які передані йому Радою для здійснення власних та делегованих нею повноважень, а також власні кошти, які формуються за рахунок власної економічної діяльності та добровільних внесків фізичних та юридичних осіб й інших надходжень, не заборонених законодавством.

Здійснення повноважень органами самоорганізації населення не повинно завдавати шкоди інтересам територіальної громади.

Стаття 25. Загальні збори громадян за місцем проживання

Загальні збори громадян за місцем проживання (далі – загальні збори) – це зібрання всіх чи частини громадян за місцем їх проживання на засадах добровільності, гласності для вільного та неупередженого обговорення і прийняття рішень з найважливіших питань місцевого значення, які враховує у своїй діяльності орган місцевого самоврядування та його посадові особи.

Загальні збори є однією із форм безпосередньої участі жителів громади у вирішенні питань місцевого значення.

У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори жителів громади, можуть скликатися збори (конференція) представників. Норми представництва для організації конференції визначаються Радою.

У випадку неможливості проведення очного зібрання жителів територіальної громади у зв'язку із певними, в т.ч. карантинними обмеженнями ініціатор для кожного окремого випадку, може приймати рішення про проведення загальних зборів у форматі он-лайн із використанням засобів електронного зв'язку. При цьому Радою спільно із ініціатором загальних зборів визначається процедура інформування жителів територіальної громади та процедура верифікації учасників для забезпечення легітимності таких зборів.

Загальні збори можуть скликатись у будинку (або кількох будинках), житловому комплексі(сах), на вулиці(цях), у кварталі(лах), мікрорайоні(нах), в окремих населених пунктах територіальної громади, на всій території територіальної громади для обговорення та прийняття рішень з питань місцевого значення, що безпосередньо стосуються території, на якій проводяться збори.

У загальних зборах з правом голосу можуть брати участь дієздатні громадяни, які досягли 18-річного віку та проживають на території громади.

Інші особи, можуть брати участь у загальних зборах з правом дорадчого голосу. Особа, яка бере участь у загальних зборах з правом дорадчого голосу, може висловлювати свою позицію з питань місцевого значення без участі в голосуванні.

Якщо питання, яке розглядається на загальних зборах є важливим для осіб, які не досягли 18 років, вони також мають право брати участь у загальних зборах із правом дорадчого голосу, висловлювати свої думки та пропозиції.

Участь ініціаторів загальних зборів у їх проведенні є обов'язковою.

На загальні збори можуть бути запрошені міський голова, депутати Ради, старости, інші посадові особи органів місцевого самоврядування, представники підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадських об'єднань, органів самоорганізації населення та інші особи.

Стаття 26. Ініціатори загальних зборів

Ініціаторами загальних зборів можуть бути:

- 1) міський голова;
- 2) Рада;
- 3) староста;
- 4) орган самоорганізації населення, місцезнаходження якого зареєстроване в межах територіальної громади;
- 5) ініціативна група жителів громади у складі від 5 (п'яти) осіб, які можуть брати участь у загальних зборах з правом голосу (далі – ініціативна група).

У разі ініціювання загальних зборів міським головою видається розпорядження про їх скликання, в якому вказується дата, час і місце проведення загальних зборів, питання, що виносяться на їх розгляд, та перелік запрошених осіб.

У разі ініціювання загальних зборів Радою приймається рішення про скликання загальних зборів на своєму пленарному засіданні відповідно до Регламенту. У рішенні

вказується дата, час і місце проведення загальних зборів, питання, що виносяться на їх розгляд, та перелік запрошених осіб.

Староста ініціює проведення загальних зборів на території (частині території) відповідного старостинського округу, надсилаючи повідомлення про проведення загальних зборів Раді на ім'я міського голови. У повідомленні повинна міститись інформація про дату, час і місце проведення загальних зборів, питання, що виносяться на їх розгляд, та перелік запрошених осіб.

Орган самоорганізації населення, місцезнаходження якого зареєстроване в межах територіальної громади, ухвалює рішення про скликання загальних зборів відповідно до статутних документів та надсилає письмове повідомлення про проведення загальних зборів Раді на ім'я міського голови. У повідомленні повинна міститись інформація про дату, час і місце проведення загальних зборів, питання, що виносяться на їх розгляд, та перелік запрошених осіб.

Ініціативна група жителів територіальної громади надсилає Раді на ім'я міського голови письмове повідомлення про проведення загальних зборів. Повідомлення підписується всіма учасниками ініціативної групи із зазначенням їх:

- 1) прізвищ, імен, по батькові;
- 2) дат народження;
- 3) місця проживання;
- 4) номерів контактних телефонів.

У повідомленні повинна міститись інформація про дату, час і місце проведення загальних зборів, питання, що виносяться на розгляд, та перелік запрошених осіб.

Повідомлення про ініціювання загальних зборів ініціативною групою надсилається міському голові, не пізніше ніж за 15 робочих днів до дня проведення загальних зборів.

Підготовка загальних зборів здійснюється уповноваженим органом (особою) Ради у співпраці з ініціатором проведення загальних зборів. Уповноважений орган (особа) Ради зобов'язаний організувати проведення загальних зборів так, щоб вони відбулись у дату, час і місці, запропоновані ініціатором загальних зборів, або в іншу дату та/або час, узгоджені з ініціатором загальних зборів чи з особою, уповноваженою представляти ініціатора загальних зборів.

Ініціатори проведення загальних зборів доводять інформацію про їх проведення до відома мешканців відповідної території не пізніше ніж за 7 календарних днів до дня проведення загальних зборів. У випадках особливої необхідності населенню повідомляється додатково про скликання зборів у день їх проведення.

Загальні збори є правомочними за умов присутності на них більше половини жителів територіальної громади, які проживають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а в разі скликання конференції — не менш як двох третин обраних делегатів, якщо інше не передбачено законодавством України.

Стаття 27. Проведення загальних зборів та врахування їх результатів

На загальних зборах головує міський голова, староста, керівник відповідного органу самоорганізації населення чи голова ініціативної групи – залежно від того, хто виступив ініціатором скликання цих зборів. В разі скликання загальних зборів (конференцій) Радою головує міський голова чи секретар ради.

За пропозицією ініціатора скликання загальних зборів та з урахуванням думок учасників загальними зборами простою більшістю голосів затверджується порядок денний і регламент роботи загальних зборів. Порядок денний загальних зборів обов'язково має передбачати доповіді ініціаторів скликання загальних зборів та представника органу місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, до компетенції яких належить вирішення питань, що розглядаються на загальних зборах. Не допускається розгляд на загальних зборах та прийняття рішень із питань, не передбачених порядком денним.

За результатами загальних зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів. До протоколу зборів додаються матеріали реєстрації їхніх учасників та протоколи лічильної комісії.

Загальні збори з розглянутих питань ухвалюють рішення. Рішення загальних зборів ухвалюють простою більшістю голосів зареєстрованих учасників загальних зборів з правом голосу шляхом відкритого голосування, які голосують мандатами. Рішення зборів підписуються головою і секретарем зборів.

Рішення загальних зборів враховуються органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами у їх діяльності. Органи місцевого самоврядування та їх посадові особи зобов'язані розглянути рішення (пропозиції) загальних зборів протягом 20 днів з дня його (їх) отримання.

Рішення загальних зборів розглядаються органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами за обов'язковою участю ініціаторів загальних зборів, яким надається слово для виступу. Ініціатори загальних зборів мають бути поінформовані про дату, час і місце проведення засідання з питань розгляду рішень загальних зборів у письмовій формі й не пізніше ніж за 5 днів до дня проведення засідання.

У разі включення до порядку денного пленарного засідання Ради чи засідання її виконавчого комітету питання, що було предметом загальних зборів, ініціатору загальних зборів або особі, уповноваженій представляти ініціатора загальних зборів, гарантується право бути присутнім на такому засіданні Ради або її виконавчого комітету та надається можливість представлення результатів загальних зборів.

Інші питання, які стосуються ініціювання, організації та проведення загальних зборів, норми представництва на конференції регламентуються законом та Положенням про загальні збори, яке затверджується Радою.

Стаття 28. Місцеві ініціативи

Місцева ініціатива – одна із форм участі жителів територіальної громади (далі – жителів громади) у здійсненні місцевого самоврядування.

Місцева ініціатива - це офіційна письмова пропозиція з питань, які віднесені до відання місцевого самоврядування, внесена в порядку, передбаченому Статутом, для розгляду на відкритому засіданні Ради та/або виконавчого комітету та прийняття відповідного рішення.

Суб'єктами ініціювання розгляду рішення у порядку місцевої ініціативи може бути ініціативна група жителів територіальної громади у складі не менше п'яти осіб;

Ініціативна група формулює місцеву ініціативу у вигляді письмової пропозиції або проєкту рішення щодо вирішення питання, яке належить до відання місцевого

самоврядування, та проводить збір підписів жителів територіальної громади на підтримку ініціативи.

Ініціативна група не може змінювати та доповнювати місцеву ініціативу після того, як було поставлено перший підпис жителя територіальної громади на її підтримку. При цьому на кожному з листів, на яких ставляться підписи на підтримку місцевої ініціативи жителями територіальної громади, має бути зазначено, на підтримку якої саме ініціативи збираються підписи.

Місцева ініціатива вважається підтриманою жителями територіальної громади, якщо на її підтримку отримано не менше 15 підписів жителів територіальної громади.

Разом з підписами на підтримку місцевої ініціативи зазначаються прізвища, імена, по батькові, дати народження, адреси місця проживання жителів територіальної громади, які висловилися за підтримку місцевої ініціативи, дати поставлення підписів.

Після того, як на підтримку місцевої ініціативи зібрано необхідну кількість підписів жителів територіальної громади, ініціативна група подає на ім'я міського голови письмове повідомлення про внесення місцевої ініціативи, яке має містити:

- 1) Письмові пропозиції для розгляду на засіданні Ради або її виконавчого комітету та/або проект рішення;
- 2) Підписні листи з підписами жителів територіальної громади, зібраними на підтримку таких пропозицій та/чи проекту рішення;
- 3) прізвища, імена, по батькові, дати народження, адреси місця проживання, контакти ініціаторів, а також контактні дані та прізвище, ім'я, по батькові особи, уповноваженої на взаємодію з органом місцевого самоврядування від імені ініціативної групи.

Секретар Ради впродовж трьох робочих днів забезпечує проведення перевірки поданих документів на предмет відповідності вимогам законодавства України та Статуту Арцизької міської територіальної громади.

За підсумками перевірки секретар Ради приймає одне з таких рішень:

- 1) зареєструвати місцеву ініціативу у Книзі реєстрації громадської участі та передати її для підготовки до розгляду на відкритому засіданні Ради та/або виконавчого комітету, (одночасно з реєстрацією ініціативи відомості про неї розміщуються на офіційному сайті Арцизької міської ради у спеціальному розділі "Громадська участь");
- 2) відмовити у реєстрації місцевої ініціативи;
- 3) повернути повідомлення про внесення місцевої ініціативи для усунення недоліків.

Рішення, прийняте за підсумками перевірки, публікується на офіційному веб-сайті Ради протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення.

Питання, внесені на розгляд Ради у порядку місцевої ініціативи, підлягає обов'язковому розгляду на черговому засіданні Ради або виконавчого комітету за участю уповноваженої особи (осіб) ініціативної групи.

Включення питання, внесеного на розгляд Ради або її виконавчого комітету у порядку місцевої ініціативи, до порядку денного відповідної сесії Ради чи виконавчого комітету контролює міський голова.

Розгляд питання, внесеного в порядку місцевої ініціативи, відбувається відповідно до вимог чинного законодавства України та Регламенту Ради чи виконавчого комітету. При цьому уповноваженій особі ініціативної групи обов'язково надається слово для виступу.

Після обговорення проєкту рішення, поданого в порядку місцевої ініціативи, він обов'язково ставиться на голосування.

За результатами розгляду питань, поданих у порядку місцевої ініціативи, Рада або виконавчий комітет ухвалює рішення. Відповідне рішення Ради оприлюднюється на офіційному веб-сайті Ради протягом п'яти робочих днів з моменту його прийняття.

Рішення Ради, дії або бездіяльність прийняття до розгляду, не внесення на розгляд сесії Ради або виконавчого комітету та/або розгляду питання, внесенного у порядку місцевої ініціативи, можуть бути оскаржені до суду у встановленому законом порядку.

Порядок реалізації місцевої ініціативи визначається «Положенням про місцеві ініціативи», яке затверджує Арцизька міська рада.

Стаття 29. Громадські слухання

Територіальна громада має право проводити громадські слухання – зустрічатися з депутатами Ради, посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких жителі територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органом місцевого самоврядування.

Основними засадами громадських слухань у територіальній громаді є:

- громадські слухання проводяться на засадах добровільності, відкритості, прозорості, свободи висловлювань, політичної неупередженості та обов'язкового розгляду поданих на них пропозицій;
- ніхто не може бути примушений до участі або неучасті в громадських слуханнях;
- громадські слухання мають відкритий характер. Кожен житель територіальної громади може взяти участь у громадських слуханнях;
- в процесі ініціювання, підготовки, проведення, а також після проведення громадських слухань, не може чинитися перешкод для діяльності представників засобів масової інформації щодо їх висвітлення;
- громадські слухання не можуть використовуватись для політичної, у тому числі передвиборчої агітації.

Громадські слухання поділяються на:

1) Загальні – громадські слухання, предмет яких зачіпає інтереси всіх жителів територіальної громади. Такі слухання ініціюють не менше 50 жителів територіальної громади.

2) Місцеві – громадські слухання, які стосуються членів територіальної громади відповідного старостинського округу або його частини. Такі слухання ініціюють не менше ніж 20 жителів відповідного старостинського округу чи його частини.

Ініціаторами проведення громадських слухань можуть бути:

- 1) міський голова;
- 2) Рада;
- 3) староста;
- 4) орган самоорганізації населення, місцезнаходження якого зареєстроване на території відповідної громади;

5) жителі територіальної громади.

Ініціатива міського голови про проведення громадських слухань оформлюється відповідним розпорядженням.

Рішення про проведення громадських слухань за ініціативою Ради приймається на відповідному пленарному засіданні Ради.

Староста ініціює проведення громадських слухань на території (частині території) відповідного старостинського округу шляхом надсилання повідомлення про ініціювання громадських слухань Раді на ім'я міського голови.

Органи самоорганізації населення, ухвалюють рішення про проведення громадських слухань відповідно до їх установчих документів та надсилають письмове повідомлення про ініціювання громадських слухань Раді на ім'я міського голови. Повідомлення підписується уповноваженою особою згідно з установчими документами ініціатора слухань.

Ініціативна група надсилає письмове повідомлення про проведення громадських слухань Раді на ім'я міського голови разом із підписами, зібраними на підтримку ініціативи.

У випадку неможливості проведення очного зібрання жителів територіальної громади у зв'язку із певними, в т.ч. карантинними обмеженнями, ініціатор громадських слухань для кожного окремого випадку, може запропонувати проведення громадських слухань у форматі он-лайн із використанням засобів електронного зв'язку. При цьому організаційним комітетом визначається процедура інформування жителів територіальної громади та процедура верифікації учасників для забезпечення легітимності таких слухань.

У розпорядженні міського голови, рішення Ради, повідомленні інших суб'єктів про ініціювання громадських слухань вказуються:

- 1) Предмет громадських слухань;
- 2) Дата, час, місце їх проведення;
- 3) Ініціатор громадських слухань;
- 4) Посадові особи органів місцевого самоврядування, відповідальні за своєчасну і якісну підготовку громадських слухань;
- 5) Особи, що запрошуються на слухання;
- 6) Заходи з підготовки слухань та календарний план їх виконання;
- 7) Персональний склад організаційного комітету з підготовки слухань з врахуванням гендерно-орієнтованого підходу, його обов'язки, повноваження відповідно до заходів з підготовки слухань та календарного плану їх виконання;
- 8) Створення, в разі необхідності, експертних груп;
- 9) Порядок доведення інформації щодо проведення громадських слухань до жителів територіальної громади (для випадків, коли громадські слухання проводяться за ініціативою міського голови чи Ради).

Участь у громадських слуханнях обов'язкова для їхніх ініціаторів, авторів проєктів документів (актів), що виносяться на громадські слухання, представників профільних щодо предмету слухань комісій ради та її виконавчих органів, керівників комунальних підприємств, установ і організацій, яких стосуються ці громадські слухання, депутатів, міського голови, старост та інших посадових осіб, звітування яких є предметом громадських слухань. Їх відсутність на громадських слуханнях не може бути підставою для перенесення громадських слухань чи визнання їх такими, що не відбулися.

Підготовку та проведення громадських слухань забезпечує організаційний комітет, склад якого визначається у розпорядженні міського голови, рішенні Ради, колективному зверненні жителів територіальної громади, рішенні органу самоорганізації населення (в залежності від того хто є ініціатором скликання громадських слухань). До складу оргкомітету в обов'язковому порядку за посадою входять секретар Ради, один з заступників міського голови та староста відповідного старостинського округу.

Дата, місце проведення громадських слухань та їх порядок денний доводиться до відома громадян не пізніше ніж за 7 днів до їх проведення через офіційний веб-сайт ради, через розміщення оголошень на інформаційних дошках, що розміщені на об'єктах соціальної інфраструктури територіальної громади, іншими можливими способами.

Організаційний комітет забезпечує здійснення реєстрації осіб, що прибули на громадські слухання. Особам, які мають право голосу видається мандат для голосування, зразок якого затверджує організаційний комітет на своїх засіданнях. На громадських слуханнях, як правило, головує секретар Ради. Організаційний комітет серед своїх членів може обрати іншого головуючого, кандидатура якого має бути підтримана більшістю членів організаційного комітету. Секретар громадських слухань обирається на засіданні організаційного комітету із числа його членів. В окремих випадках може бути обрана інша кандидатура, яка не є членом організаційного комітету, але така кандидатура має бути підтримана більшістю членів організаційного комітету. На початку громадських слухань головуючим оголошується загальна кількість осіб, що беруть участь в громадських слуханнях, кількість осіб, які мають право голосу та порядок денний громадських слухань.

Після відкриття громадських слухань присутніми шляхом відкритого голосування мандатами обирається лічильна комісія. Як правило, регламент громадських слухань є таким: час для доповіді під час розгляду питань порядку денного до 10 хв., співповідь – до 5 хв., виступ в обговоренні – до 3 хв.

У громадських слуханнях з правом голосу можуть брати участь жителі територіальної громади.

Особи, які на законних підставах перебувають на відповідній території, можуть брати участь у громадських слуханнях з правом дорадчого голосу.

Можливість участі особи з правом дорадчого голосу передбачає право особи бути присутньою на громадських слуханнях, висловлювати власні позиції з приводу обговорюваних під час слухань питань. Особи з правом дорадчого голосу не беруть участь у голосуванні, а їхній голос у результаті голосування не враховується.

На громадські слухання можуть бути запрошені міський голова, депутати Ради, старости, інші посадові особи органів місцевого самоврядування територіальної громади, представники підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, громадських об'єднань, органів самоорганізації населення, організацій співвласників багатоквартирних будинків, розташованих на відповідній території, та інші особи.

На громадських слуханнях ведеться протокол, в якому зазначаються дата і місце проведення слухань, загальна кількість присутніх, кількість осіб, які мають право голосу, питання, що обговорюються, зміст виступів та внесені пропозиції. До протоколу може додаватись інформація або звіт осіб, які запрошені на слухання.

За результатами обговорення предмета громадських слухань простою більшістю голосів зареєстрованих учасників з правом голосу ухвалюється рішення громадських слухань, про що зазначається в протоколі.

Органи та/або посадові особи місцевого самоврядування зобов'язані розглянути рішення (пропозиції) громадських слухань протягом 20 днів з дня їх отримання.

За результатами розгляду органи та/або посадові особи місцевого самоврядування територіальної громади приймають одне з таких рішень:

1) урахувати пропозицію, викладену в рішенні громадських слухань, – у цьому разі зазначаються конкретні заходи для її реалізації та відповідальні за виконання посадові особи;

2) частково врахувати пропозицію, викладену в рішенні громадських слухань, – у цьому разі зазначаються підстави для прийняття такого рішення, заходи для реалізації врахованої пропозиції та відповідальні за виконання посадові особи;

3) відхилити пропозицію, викладену в рішенні громадських слухань, – у цьому разі зазначаються підстави для прийняття такого рішення.

Рішення громадських слухань, а також рішення органів місцевого самоврядування та її посадових осіб по розгляду рішень громадських слухань оприлюднюються не пізніше ніж за 3 дні з дня ухвалення рішення (рішення, пропозицій, розпорядження, наказу тощо) через офіційний веб-сайт Ради та іншими способами, що дозволять донести інформацію до жителів територіальної громади.

Інші процедурні питання реалізації права жителів територіальної громади на участь у громадських слуханнях регулюються «Положенням про громадські слухання», яке затверджується Арцизькою міською радою.

Стаття 30. Звернення громадян до органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Громадяни України, незалежно від їх віку і громадянства, мають право направляти індивідуальні або колективні звернення до органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Порядок подачі та розгляду звернень громадян визначається Законом України «Про звернення громадян» та іншими нормативно-правовими актами.

Громадяни України мають право безперешкодно (в рамках внутрішнього розпорядку органу місцевого самоврядування) особисто звертатися в ці органи та до їх посадових осіб із зауваженнями, скаргами, пропозиціями з питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, а також із заявами або клопотаннями щодо реалізації своїх законних прав та інтересів і скаргами про їх порушення у межах повноважень, визначених законодавством для органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Індивідуальне звернення може бути усним або письмовим. Усне звернення, викладене громадянином на особистому прийомі, або за допомогою засобів телефонного зв'язку через визначені контактні центри, телефонні «гарячі лінії» та записується (реєструється) посадовою особою.

Письмове звернення надсилається поштою або передається до відповідного органу чи посадової особи місцевого самоврядування громадянином особисто або через уповноважену ним особу і реєструється в установленому порядку. Письмове звернення

також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).

Стаття 31. Електронна форма участі у місцевому самоврядуванні

Електронне звернення – це письмова пропозиція (зауваження), заява (клопотання), скарга, надіслана з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку. Електронні звернення розглядаються органами та посадовими особами місцевого самоврядування в порядку та строки, передбачені Законом України «Про звернення громадян».

Особливою формою колективного звернення громадян є електронна петиція.

Громадяни можуть звернутися з електронними петиціями до органів і посадових осіб місцевого самоврядування через офіційний веб-портал Арцизької міської ради в мережі Інтернет або веб-сайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції в порядку, передбаченому Законом України «Про звернення громадян» та Положенням про електронні петиції.

Електронна петиція, адресована Раді, її виконавчому комітету розглядається у порядку, передбаченому Законом України «Про звернення громадян» та Положенням про електронні петиції, за умови збору на її підтримку не менш ніж 50 підписів громадян упродовж не більше 21 календарного дня з дня оприлюднення петиції.

Рада забезпечує технічну можливість офіційного веб-порталу приймати електронні звернення та розміщувати електронні петиції до органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 32. Особиста участь жителів громади в обговоренні питань місцевого життя

Кожен житель громади має право вільно обговорювати важливі питання місцевого життя.

З метою реалізації цього права та урахування громадської думки жителі громади органи місцевого самоврядування оприлюднюють на офіційному веб-сайті проекти програм соціально-економічного розвитку і приватизації об'єктів комунальної власності, місцевого бюджету, регуляторних актів, нормативно-правових актів, що стосуються інтересів усіх або більшості жителів громади, певних соціальних груп, інші проекти суспільно значущих рішень.

Стаття 33. Участь у розподілі коштів місцевого бюджету

Участь у розподілі коштів місцевого бюджету – це демократичний процес, який надає можливість кожному жителю брати участь в розподілі коштів місцевого бюджету через створення проєктів для покращення розвитку територіальної громади та/або голосування за них. Це спосіб визначення напрямків використання видаткової частини бюджету громади за допомогою прямого волевиявлення жителів територіальної громади.

Форми та порядок безпосередньої участі територіальної громади у розподілі коштів місцевого бюджету визначаються Радою, та результати участі територіальної громади у розподілі коштів місцевого бюджету обов'язково враховуються Радою при плануванні бюджету територіальної громади на відповідний рік.

Громадський бюджет територіальної громади (далі – бюджет участі) – це частина бюджету розвитку місцевого бюджету, за рахунок якого здійснюється фінансування визначених безпосередньо жителями громади заходів, виконання робіт та надання послуг відповідно до оформлених в установленому порядку проєктів, що стали переможцями конкурсного відбору.

Кошти бюджету участі спрямовуються на реалізацію проєктів розвитку територіальної громади, які надійшли до Ради від жителів територіальної громади.

Порядок проведення конкурсного відбору проєктів, що фінансуються за рахунок коштів бюджету участі, визначається Положенням про бюджет участі (громадський бюджет), що затверджується Радою.

Стаття 34. Консультації з громадськістю

Консультації з громадськістю є однією з форм участі жителів Арцизької міської територіальної громади (далі – територіальна громада) у місцевому самоврядуванні. Їх проводять з метою забезпечення участі жителів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, надання можливості для вільного доступу до інформації про діяльність ради, посадових та службових осіб, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості їхньої діяльності.

Результати проведення консультацій з громадськістю враховуються Радою під час прийняття остаточного рішення і в подальшій роботі.

Інформацію, пов'язану з організацією та проведенням консультацій з громадськістю, оприлюднюють у спеціально створеній рубриці на офіційному веб-сайті Ради.

Громадські об'єднання, благодійні організації, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації, інші непідприємницькі товариства та установи, легалізовані відповідно до законодавства (далі – інститути громадянського суспільства), можуть ініціювати проведення шляхом подання відповідних пропозицій до ради.

У разі, коли пропозиція щодо проведення консультацій з громадськістю з одного питання надійшла не менше ніж від трьох інститутів громадянського суспільства, які діють на відповідній території, такі консультації проводять обов'язково. Ініціювати проведення консультацій з громадськістю можуть також громадські ради.

Консультації з громадськістю проводять у формі публічного громадського обговорення (безпосередня форма), вивчення громадської думки (опосередкована форма), електронних консультацій.

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення публічних заходів:

- конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей, нарад з громадськістю;
- теле- або радіодебатів, Інтернет- та відео-конференцій, електронних консультацій.

Додатково у рамках публічного громадського обговорення можна проводити засідання громадської ради.

Публічне громадське обговорення організовує і проводить рада у такому порядку:

- визначає питання, яке буде винесене на обговорення;
- приймає рішення про проведення обговорення;

- розробляє план заходів з організації та проведення обговорення (у разі потреби);
- вживає заходів для забезпечення репрезентативності соціальних груп населення, в тому числі із врахуванням гендерного-орієнтованого підходу, а також суб'єктів господарювання, інститутів громадянського суспільства та інших заінтересованих суб'єктів (далі - заінтересовані сторони);
- оприлюднює в обов'язковому порядку інформацію про проведення обговорення на офіційному веб-сайті Ради та в інший прийнятний спосіб;
- збирає та аналізує інформацію про оцінку громадськістю ефективності запропонованого ОМС шляху вирішення питання;
- формує експертні пропозиції щодо альтернативного вирішення питання;
- забезпечує врахування результатів обговорення під час прийняття остаточного рішення;
- проводить аналіз результатів обговорення;
- оприлюднює результати обговорення у спеціально створеному розділі на офіційному веб-сайті місцевої ради та в інший прийнятний спосіб.

Публічне громадське обговорення розпочинається з дня оприлюднення інформаційного повідомлення про його проведення.

Строк проведення публічного громадського обговорення визначає орган місцевого самоврядування по кожному питанню окремо.

Пропозиції та зауваження подають в усній та письмовій формі під час публічних заходів, надсилають на поштову та електронні адреси, вказані в інформаційному повідомленні або на адреси посадових та службових осіб, розміщені на офіційному веб-сайті Ради.

Під час проведення заходів у рамках публічного громадського обговорення ведуть протокол, у якому фіксують висловлені в усній формі пропозиції і зауваження.

Результати публічного громадського обговорення (у тому числі звіт) в обов'язковому порядку Рада доводить до відома громадськості шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті ради та в інший прийнятний спосіб протягом п'яти робочих днів після його закінчення.

Вивчення громадської думки здійснюється шляхом:

- проведення соціологічних досліджень та спостережень (опитування, анкетування, контент-аналіз інформаційних матеріалів, фокус-групи тощо);
- створення телефонних "гарячих ліній", проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та зацікавлених сторін;
- опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки.

Неналежне проведення консультацій з громадськістю може бути підставою для скасування рішень, актів ради, визнання їх діяльності неправомірною та відшкодування шкоди (якщо така була завдана).

Стаття 35. Інші форми участі у здійсненні місцевого самоврядування

Перелік форм участі жителів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування, визначений цим Статутом, не є вичерпним.

Нові форми безпосередньої участі у здійсненні місцевого самоврядування можуть ініціюватися жителями територіальної громади, а також встановлюватися органами та посадовими особами місцевого самоврядування і законодавством України.

РОЗДІЛ VIII.**ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ЇЇ ПОСАДОВИХ ОСІБ. ЗВІТУВАННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ АРЦИЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПЕРЕД ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ****Стаття 36. Основні засади громадського контролю за діяльністю Арцизької міської ради та її посадових осіб**

Здійснення громадського контролю за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади ґрунтується на Конституції та актах законодавства України, Європейській хартії місцевого самоврядування, цьому Статуті та інших актах Ради.

Громадський контроль за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування здійснюється з метою захисту прав, свобод та законних інтересів жителів територіальної громади, інтересів територіальної громади.

Громадський контроль за діяльністю органів та посадових осіб місцевого самоврядування здійснюється на основі таких принципів:

- 1) відкритості та прозорості;
- 2) пріоритетності прав людини та громадянина;
- 3) законності;
- 4) добровільності та безоплатної участі у здійсненні громадського контролю;
- 5) неупередженості, об'єктивності та достовірності;
- 6) сприяння досягненню балансу приватних та публічних інтересів при вирішенні питань місцевого значення;
- 7) сприяння недопущенню перешкоджання здійсненню законного громадського контролю;
- 8) професійності та компетентності учасників громадського контролю;
- 9) взаємодії жителів територіальної громади та органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 37. Форми здійснення громадського контролю за діяльністю Арцизької міської ради та її посадових осіб

Громадський контроль за діяльністю Арцизької міської ради та їх посадових осіб здійснюється шляхом:

- 1) забезпечення органами місцевого самоврядування Арцизької міської ради та її уповноваженими посадовими особами права кожного на доступ до публічної інформації у обсягах, передбачених актами законодавства України;

2) звітування міського голови, депутатів, старост Арцизької міської ради про їхню роботу згідно вимог чинного законодавства;

3) участі жителів територіальної громади у роботі консультативно-дорадчих органів, що створюються при раді або її виконавчих органах;

4) подання індивідуальних чи колективних звернень громадян України та/або осіб, які не є громадянами України і законно знаходяться на її території.

Стаття 38. Загальні засади звітування органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, депутатів селищної ради перед територіальною громадою

Звітування органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб здійснюється з метою забезпечення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб та інформування населення про вирішення питань місцевого значення.

Про свою роботу перед територіальною громадою звітують:

1) міський голова;

2) депутати Ради;

3) старости у своїх старостинських округах.

Звітування органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальною громадою відбувається у порядку, визначеному відповідно до чинного законодавства.

Про місце, час та спосіб організації звітування перед територіальною громадою уповноважена особа місцевого самоврядування або депутат (у випадку звітування депутата Ради) повідомляє не пізніше ніж за сім днів до дня звітування через місцеві засоби масової інформації та шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному веб-сайті місцевої ради, інформації на дошках оголошень або ж іншими доступними способами. Міський голова або уповноважена ним особа забезпечує невідкладне оприлюднення інформації про час та місце звітування.

Відкрита зустріч з територіальною громадою організовується та здійснюється у спосіб, який дозволяє жителям територіальної громади поставити запитання, висловити зауваження та подати пропозиції.

Звітування перед Радою відбувається на її пленарних засіданнях.

Письмові звіти, надані особами, переліченими у п. 2 цієї статті оприлюднюються у визначений радою спосіб не пізніше, ніж за 7 календарних днів до дати зустрічі з територіальною громадою. Автор звіту має забезпечити його своєчасне подання уповноваженій особі Ради для попереднього оприлюднення.

Стаття 39. Звітування міського голови

Міський голова звітує перед територіальною громадою на відкритій зустрічі не менше одного разу на рік.

Інформація про час та місце звітування міського голови розміщується на офіційному веб-сайті місцевої ради, дошках оголошень та за допомогою інших засобів зв'язку, таким чином, щоб забезпечити інформування якомога більшої кількості населення.

Звіт міського голови перед територіальною громадою включає в себе, крім інформації про його діяльність, інформацію про:

1) реалізацію стратегічних і програмних документів розвитку територіальної громади;

- 2) виконання місцевого бюджету;
- 3) план роботи на наступний звітний період;
- 4) результати виконання плану роботи, оголошеного під час попереднього звітування із зазначенням вжитих заходів, а в разі невиконання (часткового виконання) попереднього плану – відповідні причини;
- 5) з інших питань місцевого значення.

Міський голова звітує про роботу виконавчих органів Ради на пленарному засіданні Ради на вимогу не менше як половини депутатів від загального складу ради в будь-який визначений ними термін.

Звіт міського голови перед Радою включає доповідь про його роботу та роботу виконавчих органів ради за звітний період та інформацію про хід і результати виконання місцевого бюджету, реалізацію затверджених радою стратегічних і програмних документів розвитку територіальної громади, а також інформацію про роботу його заступників, відповіді на запитання депутатів Ради.

За результатами звітування міського голови Рада може прийняти рішення, яке містить оцінку діяльності міського голови за звітний період, доручення та рекомендації, спрямовані на реалізацію повноважень міського голови тощо.

Стаття 40. Звітування депутатів Ради

Депутати Ради не менше одного разу на рік звітують про свою роботу перед територіальною громадою у тому числі про:

- 1) свою діяльність у Раді та її органах, зокрема, але не виключно, про присутність на пленарних засіданнях і засіданнях постійних та інших комісій Ради;
- 2) його роботу у виборчому окрузі;
- 3) прийняті Радою та її органами рішення, хід їх виконання;
- 4) про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

Щорічний звіт відбувається, як правило, у неробочий день або ж неробочі години, у доступному приміщенні.

Інформація про час та місце звітування депутата розміщується на офіційному веб-сайті Ради, на дошках оголошень та поширюється іншими доступними способами, таким чином, щоб поінформувати якомога більшу кількість населення.

Звіт депутата Ради може бути проведено в будь-який час на вимогу зборів виборців.

Стаття 41. Звітування старости

При здійсненні наданих повноважень староста є відповідальним і підзвітним Раді та підконтрольним міському голові.

Староста не рідше одного разу на рік, протягом першого кварталу року, наступного за звітним, а на вимогу не менш як третини депутатів - у визначений Радою термін, звітує про свою роботу перед такою радою, жителями старостинського округу.

Звіт старости перед жителями старостинського округу відбувається на відкритій зустрічі, у спосіб, що дає можливість жителям старостинського округу поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції. Інформація про відповідну зустріч, а також письмовий звіт старости оприлюднюються на офіційному веб-сайті Ради та

розміщуються у приміщенні Ради не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення відповідної зустрічі.

РОЗДІЛ ІХ. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 42. Застосування правових актів, які суперечать Статуту

Правові акти органів місцевого самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб, які суперечать цьому Статуту, не підлягають застосуванню і виконанню. Спори, які виникають у зв'язку із застосуванням норм Статуту можуть бути вирішені у судовому порядку.

Статут є обов'язковим для виконання усіма органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади та/або їхніми територіальними підрозділами, іншими юридичними особами та громадськими формуваннями, які розташовані або здійснюють свою діяльність на території громади, їхніми посадовими особами, а також фізичними особами, які постійно або тимчасово проживають чи перебувають на відповідній території.

Стаття 43. Відповідність Статуту іншим законодавчим актам

Статут відповідає положенням Конституції України, законам України, указам Президента України і постановам Кабінету Міністрів України.

У разі невідповідності окремих положень Статуту Конституції та законам України, указам Президента України та постановам Кабінету Міністрів України діють норми останніх, як актів більш високої юридичної сили.

Стаття 44. Внесення змін до Статуту

Внесення змін і доповнень до Статуту здійснюються радою.

Рішення ради про внесення змін і доповнень до Статуту приймаються більшістю депутатів від загального складу Ради.

Пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Статуту вносяться до Ради депутатами, міським головою, виконавчим комітетом або жителями територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.

Зміни і доповнення до Статуту, які передбачають приведення його у відповідність до положень Конституції України та законів України, указів Президента України та постанов Кабінету Міністрів України, вносяться Радою за пропозицією міського голови у двомісячний термін після набуття чинності цими актами (або в строки, визначені цими актами). До внесення зазначених змін і доповнень до Статуту його положення, які суперечать зазначеним актам законодавства, не діють.

Контроль за виконанням Статуту здійснюють Рада та її виконавчі органи, міський голова та жителі територіальної громади.